

RVO

rvofond.no

Kompetanse og utfordringer for verneombudsrollen

Synspunkter fra Regionale verneombud

Jan Marvin Athammer, Roger Wangsbro og Geir Kåre Wollum

De som har vært med!

Forhold vi vil forsøke å belyse

- Valg av verneombud / leders utpeking av verneombud
- Opplæring av verneombud
- Aktiv bruk av verneombudene ut fra intensjonene
- Verneombudets rolle med hensyn til samordning av HMS-arbeid, jf. AML § 2-2 annet ledd

Valg av verneombud

- Det ser ut til å være relativt få reelle valg av verneombud. Utpeking ofte av personer i ledende stillinger.
- Verneombudet skal velges av og blant de ansatte men leder kan utpeke.....
- Verneombudene har ofte alt for store verneområder. Eks: Entreprenør har 86 egne ansatte + 40 innleide og har oppdrag i 4 fylker. Har bare ett verneombud!!
- HMS-ledere «overtar» ofte den praktiske verneombudsrollen

Opplæring av verneombud / verneombudet som ressurs

- Stor tabbe å bruke formuleringen «partene kan forhandle om kortere varighet» i lovverket. Denne blir (MIS)BRUKT i vår bransje der risikoen er høy. Det var ikke intensjonen i lovverket
- Noen store bedrifter har egne bransjeretta kurs for verneombudene sine. BRA!! Men alle er ikke der DESSVERRE!
- Mange generelle kurs samlet for alle bransjer blir kjørt av bedriftshelsetjenester rundt omkring
- Det er viktig å kjenne minimumskravene samt årsaker til ulykker og helseskader for å kunne korrigere – så budskapet er mest mulig bransjeretta kurs – «kunnskap er makt»

Hva er egentlig verneombudets oppgaver

- Lov - og forskriftsverket er dønn klart på området
 - Arbeidsmiljølovens kap.6
 - Forskrift om utførelse av arbeid hovedsakelig kap. 2 og 3
- (1) Verneombudet skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Verneombudet skal se til at virksomheten er innrettet og vedlikeholdt, og at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt i samsvar med bestemmelsene i denne lov.
- Sjekke maskiner og tekniske innretninger er i orden
- Sjekke at riktig opplæring er gitt
- Delta i det systematiske HMS-arbeidet
- Osv, osv, osv.
- **Hvorfor hevder noen da at verneombudet ikke nødvendigvis skal være med på vernerundene?? HMS-lederen og anleggsleder går vernerunden?? Hvorfor det??**

Krav om fungerende verneombud fra eksterne

- I enkelte tilfeller har vi sett at byggherrene krever verneombudsinvolvering:
 - Fastsetter kravet i kravspesifikasjon i kontrakter
 - Følger opp i praksis at verneombudene blir konferert
 - Påser at verneombudene deltar på vernerunder / kartlegginger
 - Påser at verneombudene fungerer i samordningen av vernearbeidet
- Erfaringen tilsier at man får engasjerte verneombud som ikke blir holdt nede av HMS – ledere. Verneombudet er arbeidstakernes representanter og skal være det.
- VERNEOMBUDET ER EN RESSURS. «Den som har verneskoen på vet hvor den klemmer»

Samordning av HMS-arbeidet

- Vi opplever oftere og oftere at oppgitt hovedbedrift ikke har egne ansatte. Hva da med verneombud hos den bedriften som faktisk skal samordne vernearbeidet??
- Hva ligger i hovedbedriftsansvaret?
 - Felles vernerunder
 - Mottakskontroll på maskiner og utstyr
 - Struktur og logistikk på felles riggområder
 - Felles stoffkartotek der bruken av kjemikalier kan påvirke helsen til andre virksomheter
 - Samordning av dokumentasjon for stillaser og annet utstyr som brukes av andre arbeidsgivere
 - Osv, osv
- Hva med verneombud hos hovedbedriften som skal følge opp at dette skjer – når hovedbedriften ikke har egne ansatte? Missing link?

Oppsummering

- God bransjerettet **40 timers** opplæring for verneombudene
- Ta med verneombudene på råd – tillit skaper engasjement
- Sørg for å øke status for den viktige jobben verneombudet gjør slik at det blir enklere å få valgt verneombudet blant de ansatte
- Hold vervet unna lederne
- Byggherrer – still krav til arbeidstakermedvirkning – fungerende verneombud
- La ikke HMS-lederen «kjøre over» verneombudet, men gi konstruktive råd
- Sørg for at Internkontrollen inneholder gode verktøy for verneombudet

Takk for oppmerksomheten!

